

Viite

Asia

Metsälakiesityksen viimeistely

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	EUR-13; GLO-01; GLO-02; GLO-54; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KEO-12; KPO-05; KPO-06; KPO-07; POL-07 BER; EUE; PET; PIE KTM; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; VNK; YM

Metsälakiesityksen viimeistely jatkuu ja hallitus käsittelee esitystä lokakuussa.

Ministeriöiden ja Venäjän metsäteollisuuden välisissä neuvotteluissa on hyväksytty osa teollisuuden muutosesityksistä.

Ulkomaisten toimijoiden metsänvuokraus vaikeutuu.

Vuokrahuutokaupan menettelyä ja ehtoja muutettaneen vastaamaan paremmin suurten venäläisten yritysten tarpeita.

Kruptšakin kysely

Duuman luonnonvarakomitean metsätalouden alakomitean puheenjohtaja **V. Kruptšak** (Titan-yhtymän entinen hallituksen puheenjohtaja) teki 21.09 metsälakiesityksestä (versio 07.09) deputaattikyselyn talkehministeri **G. Grefille** ja luonnonvaraministeri **Ju. Trutneville**. Monet metsäteollisuusyritykset ovat kertoneet alakomitealle huolensa lakiesityksen suhteen. Kyselyn pääasiat ovat seuraavat:

- Lakiesitys ei luo edellytyksiä korkean jalostusasteen metsäteollisuudelle. Tulee harkita uudeen ehtoja, joiden mukaan metsää vuokrataan korkean jalostusasteen metsäteollisuudelle kestävää metsätaloutta varten.
- Lakiesityksessä vuokrauksen lähtöhinnaksi esitetään metsänhoidon kustannustasoa. Tätä eivät heikosti kannattavat yritykset kestä. Metsätalouden rahoitusta ei voida ratkaista metsänkävittäjien kustannuksella. Esitetään hinnoittelua korkoperiaatteen mukaan, jolloin kustannustekijät voidaan ottaa paremmin huomioon.
- Vuokrausten tekeminen vain huutokaupan pohjalta on kyseenalainen periaate. Se antaa mahdollisuuden keinottelijoille ja jopa ulkomaisille yrityksille. Esitetään suurille korkean jalostusasteen metsäteollisuusyrityksille vuokrausta ilman huutokauppaa ja vähintään 10 vuoden sopimuksia.

- Konsessiot tulee ottaa käyttöön. Niissä tulee sopia valtion ja strategisen investoijan välillä verotuksesta ja muista ehdoista.
- Lakiesitys hyväksyy periaatteessa yksityisen metsänomistuksen mutta ei sisällä säädöksiä sen toteuttamisesta. Tämä voi asettaa koko yksityisen omistuksen epäilyttävään valoon, koska kriteerit ja taloudelliset mekanismit puuttuvat.
- Vuokrauksen kriteereihin tulee lisätä vapaaehtoinen metsäsertifiointi, joka on tae yrityksen ekologisesta ja sosiaalisesta vastuusta.
- Lakiesitykseen kirjattu mahdollisuus alentaa vuokraa korkean jalostusasteen yrityksille ei turvaa riittävästi niiden asemaa.
- Metsälakiesityksestä ei ole saatu aikaan yhteistä näkemystä eri intressipiirien kesken. Esitetään työryhmän perustamista laatimaan lakiesityksen uutta versiota.

Roštšupkinin tiedotustilaisuus

Metsätalousviraston ja Venäjän metsäteollisuuden kesken on viime päivinä käyty keskusteluja metsälakiesityksestä. Metsätalousvirasto järjesti 23.09 johtaja **V. Roštšupkinin** vetämän tiedotustilaisuuden teemasta "Venäjän uusi metsälaki: valtion ja metsäteollisuuden etujen turvaaminen". Mukana olivat myös talkehministeriön luonnonvarayksikön päällikkö **V. Gavrilov**, Titan-yhtymän kehitysjohtaja **N. Pinjagina**, IPE:n metsäresurssijohtaja **D. Tšuiiko** ja Euraasia-yhtymän johtaja **V. Eskin**.

Roštšupkin kertoi, että Venäjän federaation hallitus käsittelee metsälakiesitystä lokakuussa. Metsätalousviraston ja metsäteollisuuden koordinoituneuvosto on käsitellyt metsälakiesitystä. Vielä parin viikon ajan jatketaan lakiesityksen käsittelyä työryhmissä. Kruptšakin esittämää laajempaa työryhmätyötä ei käynnistetä. Lesnitšestvon merkitys metsähallinnon alueellisena perusyksikkönä tulee korostumaan. Roštšupkin piti 1-10 vuoden sopimushallintoa [doveritelnoe upravlenie] tärkeänä sopimustyyppinä. Siinä vuokraaja tavallaan urakoitsijana toteuttaa metsätaloutta.

Tšuiiko kertoi, että keskustelujen pääkysymyksiä ovat olleet seuraavat:

- Federaation ja subjektin toimivallan jako: Gavrilov sanoi, että federaatio on omistaja ja käytännössä asiat hoitaa metsätalousvirasto. Federaatio voi sopimuksilla delegoida toimivaltaa subjekteille. Kansalaisia koskevat asiat päättää subjekti.
- Ulkomaisten toimijoiden asema vuokrauksessa: Periaate on, että ulkomaalainen [ne rezident] ei voisi vuokrata metsää pitkäaikaisella sopimuksella. Venäjälle perustettu puuta jalostava ulkomaalaisten omistama yhtiö on samassa asemassa kuin venäläiset toimijat.
- Siirtymävaihe nykyisestä laista uuteen tulee hoitaa siten, että toiminta ei häiriinny.
- Vuokraushuutokaupan muotoja ja ehtoja tulee vielä täsmentää.

Pinjagina ja Eskin korostivat suurten vertikaalisesti integroitujen yritysten merkitystä. Ne pystyvät ottamaan myös ekologisen ja sosiaalisen vastuun. Gavrilov painotti yritysten läpinäkyvyyden tarvetta ja sanoi alalla tarvittavan myös uutta pääomaa. Pinjagina totesi, että vapaaehtoinen metsäsertifiointi on tae kansainväliset vaatimukset täyttävän metsänhoidon toteuttamisesta. Eskin sanoi, että pienet yritykset ja välittäjät eivät pysty vastaamaan uuden lain vaatimuksista.

Arviointia

Suomen eduskunnan ympäristövaliokunta tapasi 22.09 duuman luonnonvarakomitean edustajia. Kruptšak sanoi, että metsälain pääkysymys on yksityisomistus. Lain valmistelijat näkevät metsän vain tavarana. Duuma painottaa laajempia sosiaalisia ja ekologisia periaatteita. Vaikka lakiesitys ei ole hyvä se tullaan hyväksymään. Kruptšakin kysely painottaa teollisuuden intressejä; niiden kautta ehkä katsotaan toteutuvan sosiaalisten ja ekologisten periaatteiden.

Metsälakiesitys kävi presidentin hallinnossa ja nyt se on palannut talkeh- ja luonnonvaraministeriön viimeisteltäväksi. Luonnonvaraministeriölle kuuluu lainvalmistelu mutta sen puolesta esiintyy metsätalousvirasto. Roštšupkin pystyy rakentamaan yhteistyöhön talkehministeriön ja metsäteollisuuden kanssa. Teollisuus- ja energiaministeriö ei ole näkyvästi mukana.

Metsäteollisuutta edustavat kuten aikaisemminkin Bumpromiin kuuluvat IPE ja Titan. Uutena on mukana Euraasia-holding. **M. Tatsjunin** metsäteollisuuden liitto ja **O. Deripaskan** Continental Management eivät ole olleet esillä metsälakineuvotteluissa. Duuman luonnonvarakomiteasta kuuluu myös Kruptšakin kautta metsäteollisuuden ääni.

Suhtautuminen ulkomaalaisiin on muuttunut. Ulkomaiset yritykset halutaan ulos vuokrauskilpailusta. Vasta lain lopullisista sanamuodoista selviää millaiseksi muodostuu venäläisten suurten yritysten ja ulkomaalaisten omistamien venäjälle perustettujen yritysten kilpailuasetelma. Miten muotoillaan vaatimus jalostustoiminnasta Venäjällä ? Miten pienten venäläisten puunkorjuuyritysten vaikeutuva asema vaikuttaa puun vientiin ?

Ministeriöt ovat taipumassa Venäjän metsäteollisuuden vaatimuksiin ja nyt lakiesitystä viimeistellään teollisuuden toiveiden suuntaan. Venäjän metsäteollisuus saa myös uuden lain mukaan metsävarannon käyttöönsä entisen tapaan hyvin halvalla ja vuokraus johtaa myöhemmin omistukseen. Nähtäväksi jää kuinka hyvin metsäteollisuus pystyy muuttumaan kestävä metsätalouden harjoittajaksi. Ympäristöjärjestöt luottavat siihen ja takeena on tietenkin oikean metsäsertifiointijärjestelmän valinta.

Vedomosti kirjoittaa 24.09, että metsälain laatijat kehittävät lakiesitystä teollisuuden vaatimusten suuntaan. Kuitenkin metsälobby on vielä tyytymätön ja katsoo, että heidän vaatimuksiaan ei ole otettu riittävästi huomioon.

LIITTEET

-